

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра внутрішніх хвороб тварин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ

Протокол № 11 від 16.05 2024 р

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри внутрішніх хвороб
тварин

Протокол № 9 від «15» 05 2024 р.

д.вет.н., завідувач кафедри внутрішніх хвороб
тварин

 Наталія ГРУШАНСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант програми

д.вет.н., зав. каф. внутрішніх хвороб тварин

 Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб овець і кіз»
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань:	Ветеринарна медицина
Спеціальність:	211 – Ветеринарна медицина
Освітня програма:	«Ветеринарна медицина»
Факультет:	Ветеринарної медицини
Термін навчання:	денна форма, 6 курс
Розробник:	Немова Т.В., к. вет. н., доцент кафедри внутрішніх хвороб тварин

Київ – 2024

1. Опис навчальної дисципліни
Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб овець і кіз

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Галузь знань	<u>21 – «Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Спеціальність	<u>211 – «Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	105	
Кількість кредитів ECTS	3,5	
Кількість змістових модулів	1	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	6	
Семестр	12	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	–	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	–	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	3 год. 4 год.	

2. Мета, завдання та компетенції навчальної дисципліни

Мета: основною метою вибіркової дисципліни «Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб овець і кіз» є удосконалення та поглиблення теоретичних знань і практичних навичок із розпізнавання внутрішніх хвороб овець і кіз, вивчення етіології, патогенезу, симптомів, перебігу, прогнозу, організації профілактичних і лікувальних заходів залежно від конкретних умов утримання, годівлі та продуктивності цих тварин.

Унікальність дисципліни полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти навиків клінічного дослідження овець і кіз з використанням загальноклінічних та сучасних інструментальних методів дослідження, удосконалення розпізнавання хвороб цих тварин хвороб незаразної етіології, розробка превентивних заходів щодо недопущення їх виникнення.

Завдання:

- поглибити теоретичну підготовку з анатомії, фізіології і біохімії кіз і овець;
- освоїти методики клініко-лабораторних досліджень та методи встановлення діагнозу і диференційної діагностики хвороб кіз і овець інфекційної, інвазійної і неінфекційної природи;
- набути певних навиків і клінічних компетенцій під час встановлення, вивчення і визначення основних симптомів внутрішніх хвороб тварин незаразної етіології;
- поглибити теоретичні і практичні знання з етіопатогенезу хвороб і терапії кіз і овець;
- набути навичок розмірковування, логічної клінічної аргументації під час визначення диференціального та встановлення остаточного діагнозу у цих тварин;
- освоїти методику диспансеризації овець і кіз;
- набути навиків спілкування, як у письмовій так і усній формі, з клієнтами, колегами, допоміжним персоналом;
- оволодіти правилами професійної етики і деонтології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сучасні методи клінічних, лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень кіз і овець;
- особливості етіології, патогенезу, симптомів, а також принципи лікування кіз і овець;
- профілактики внутрішніх незаразних хвороб кіз і овець;

вміти:

- володіти сучасними методами клініко-лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень хворих кіз і овець та вміти аналізувати їх результати;
- розпізнавати (діагностувати) внутрішні хвороби кіз і овець;
- з урахуванням етіології і патогенезу раціонально застосовувати фармакологічні та інші засоби лікування хворих тварин;
- скласти план заходів профілактики внутрішніх хвороб кіз і овець та організувати його виконання;
- комунікувати з клієнтами, колегами та допоміжним персоналом з професійних питань, як у письмовій, так і усній формі;
- правильно оформляти клінічну документацію з дотриманням послідовності згідно протоколу дослідження тварин

Набуття компетентностей:

інтегральні компетенції (ІК)

- ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
- ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- ФК 6. Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- ФК 7. Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.
- ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

- ФК 13.Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
- ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
- ПРН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
- ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
- ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
- ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.
- ПРН 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
- ПРН 17. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
- ПРН 20. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

3. Програма та структура навчальної дисципліни «Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб овець і кіз»

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
л			п	ла б	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Внутрішні хвороби тварин							
Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості та фактори, що сприяють виникненню внутрішньої патології у	1	12	1	2			4

овець і кіз.							
Тема 2. Загальна профілактика внутрішніх хвороб овець і кіз та превентивні заходи в спеціалізованих тваринницьких господарствах.	2	12	1	2			4
Тема 3. Хвороби серцево-судинної системи у овець і кіз та їх профілактика.	3	12	1	2			4
Тема 4. Хвороби органів дихання у овець і кіз та їх профілактика.	4	12	1	2			4
Тема 5. Хвороби органів травлення та печінки у овець і кіз та їх профілактика	5	12	1	2			4
Тема 6. Метаболічні хвороби у овець і кіз та їх профілактика.	6	12	1	2			4
Тема 7. Хвороби обумовлені порушенням обміну речовин у овець і кіз та їх профілактика	7	12	1	2			4
Тема 8. Гіпомікроелементози та їх прояви у овець і кіз: діагностика, лікування та профілактика.	8	6	1	2			4
Тема 9. Хвороби шкіри, шкіряного покриву та його похідних у овець і кіз та превентивні заходи щодо їх недопущення.	9	16	1	2			4
Тема 10. Превентивні заходи щодо виникнення неонатальної патології молодняку овець і кіз.	10	14	1	2			4
Тема 11. Превентивні заходи щодо виникнення метаболічних і спадкових хвороб молодняку овець і кіз.	11	16	1	2			4
Тема 12. Етіопатогенез, діагностика та профілактика хвороб ендокринних органів у овець і кіз	12	14	1	2			4
Тема 13. Хвороби нервової системи у овець і кіз та їх профілактика.	13	16	1	2			4
Тема 14. Отруєння овець і кіз, потенційні отрути, діагностика та заходи профілактики і терапії	14	14	1	2			4
Тема 15. Здоров'я та біобезпека стада у вівчарстві та козівництві.	15	16	1	2			4
Разом за змістовим модулем 1		105	15	30			60
Усього годин		105	15	30			60

4. Теми практичних занять

№ з/ п	Назва теми	Кількі сть годин
1.	ТЕМА 1. Діагностика функціонального стану організму овець і кіз.	2
2.	ТЕМА 2. Особливості застосування методів і засобів загальної терапії і профілактики у овець і кіз. Терапевтична техніка. Способи застосування лікарських речовин вівцям та козам.	2
3.	ТЕМА 3. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження серцево-судинної системи овець і кіз.	2
4.	ТЕМА 4. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження дихальної системи овець і кіз.	2
5.	ТЕМА 5. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика хвороб системи травлення овець і кіз	2
6.	ТЕМА 6. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження та профілактика метаболічних хвороб у овець і кіз	2
7.	ТЕМА 7. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження та профілактика хвороб, пов'язаних із переважаючим порушенням білкового, вуглеводного, ліпідного обмінів у овець і кіз	2
8.	ТЕМА 8. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за хвороб, пов'язаних із переважаючим порушенням обміну мікроелементів у овець і кіз	2
9.	ТЕМА 9. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження та профілактика гіповітамінозів у овець і кіз	2
10.	ТЕМА 10. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження та профілактика неонатальних хвороб молодняку овець і кіз.	2
11.	ТЕМА 11. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика патології нервової системи овець і кіз.	2
12.	ТЕМА 12. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика за хвороб сечової системи у овець і кіз.	2
13.	ТЕМА 13. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження та лікувально-профілактичні заходи за хвороб шкіри овець і кіз.	2
14.	ТЕМА 14. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика за ендокринних хвороб у овець і кіз.	2
15.	ТЕМА 15. Система профілактичних заходів, спрямованих на забезпечення здоров'я стада. Диспансеризація овець і кіз	2

5. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Концепція «раннього виявлення» хвороб серцево-судинної, системи у овець і кіз.	6
2.	Превентивні заходи щодо недопущення респіраторних хвороб на вівцефермах та козефермах	6
3.	Превентивні заходи щодо недопущення хвороб травлення на вівцефермах та козефермах	6
4.	Концепція «раннього виявлення» метаболічних хвороб у овець і кіз.	6
5.	Превентивні заходи щодо недопущення порушень обміну речовин на вівцефермах та козефермах.	6
6.	Превентивні заходи щодо недопущення хвороб шкіри та її похідних на вівцефермах та козефермах.	6
7.	Превентивні заходи щодо недопущення проявів неонатальної патології на вівцефермах та козефермах	6
8.	Превентивні заходи щодо недопущення ендокринних хвороб на вівцефермах та козефермах	6
9.	Принципи профілактики і терапії патології нервової системи у овець і кіз.	6
10.	Досвід провадження превентивних заходів на вівцефермах та козефермах провідних країн світу.	6
		Всього 60 год

6. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- модульні тести;

7.Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, інструктаж);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

8.Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

9.Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

10.Навчально-методичне забезпечення

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1178>)

1. Діагностика функціонального стану організму овець і кіз. Методичні вказівки. М.І. Цвіліховський, Т.В.Немова, Т.А. Палюх, А.О. Землянський. Київ, Компрінт, 2023. 33 с.
2. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактики за серцево-судинних хвороб овець і кіз. Методичні вказівки . М.І. Цвіліховський, Т.В.Немова, Т.А. Палюх, А.О. Землянський. 2023, Київ, Компрінт, 30 с.
3. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактики за хвороб системи травлення овець і кіз. Методичні вказівки. М.І. Цвіліховський, Т.В.Немова, Т.А. Палюх. 2023. Київ, Компрінт, 34 с.
4. Спеціальні і клініко-лабораторні методи дослідження, лікування та профілактика за хвороб сечової системи у овець і кіз. Методичні вказівки. М.І. Цвіліховський, Т.В.Немова, Т.А. Палюх. 2023. Київ, Компрінт, 34 с.
5. Мікроелементози жуйних тварин: методичні вказівки для підготовки

фахівців ОС «Магістр» за спеціальністю Ветеринарна медицина / Голопура С.І., Костенко В.М., Цвіліховський М.І. К., «ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 79 с.

6. Робочий зошит з лекційного курсу дисципліни «Превентивні ветеринарні технології незаразних хвороб жуйних» (Частина 1) : методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Костенко В.М., Грушанська Н.Г. К., ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 62 с.
7. Ветеринарні превентивні технології за внутрішньої патології молодняка жуйних тварин: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Костенко В.М., Голопура С.І., Грушанська Н.Г. К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2014. 70 с.

12. Рекомендована література

1. Превентивні ветеринарні технології внутрішніх хвороб жуйних: навчальний посібник. М.І. Цвіліховський, В.М. Костенко, С.І. Голопура, Н.Г. Грушанська; за ред. М.І. Цвіліховського. К., «ЦП»КОМПРИНТ», 2017. 344 с.

2. Спеціальна пропедевтика, терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: навчальний посібник. Цвіліховський М.І., Береза В.І., Костенко В.М., Бойко Н.І., Голопура С.І., Грушанська Н.Г., Якимчук О.М. за ред. М.І. Цвіліховського. К., «ЦП Компрінт», 2017. 607 с.

3. Внутрішні хвороби тварин. Практикум. М.І. Цвіліховський, С.І. Голопура, Н.Г. Грушанська, Н.І. Бойко, В.М. Костенко. К., «ЦП Компрінт», 2023. 272 с.

4. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

5. www.dnsgb.com.ua – Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних Наук

6. <http://dspace.nubip.edu.ua/> – Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України.